

MICHAEL KUYUCU

michael@michaelshow.net

Kim, kimden esinlendi?

Müzik dünyasında en gıcık olduğum konulardan biri sanatçıların birbirlerinden 'esinlenme' bahanesi ile nota alışverişinde bulunmalarıdır. Bu nota alışverişleri hele biraz ilerleyerek yerini nota araklamasına bırakıyorsa o zaman deliriyorum. Bir insanın cebinden parasını çalmak ya da birinin evine girip bir eşyasını çalmak neyse, o insanın fikrini çalmak da aynı şeydir bana göre. Hatta bana göre fikir çalmak her ne pahasına olursa olsun affedilecek cinsten bir suç değildir.

Türk pop müziğinde yıllardır bu 'esinlenme', 'melodi çalma' ya da şarkılardan etkilenme konusu gündeme gelmiştir. Bizim bestecilerimiz de, yabancı ülkelerin bestecileri de 'esinlenme' başlığı altında birbirinden habersiz, değişik nota alışverişlerinde bulunmuştur. Bunlardan kimisi mahkemelik olmuştur, kimisi ise gümbürtüye gitmiştir.

Örnek vermek gerekirse; Yunanlı besteci Theofanos, Ege'nin bestesi 'Yaz Aşkım'ı Yunanistan'da kendi adı ile yayınlamış ve Ege ile mahkemelik olmuştu. Ters bir durum da Sezen Aksu ile Yunanlı besteci Giannis Karalis arasında yaşanmıştır. Hâlâ mahkemesi devam eden konuda Karalis, Sezen Aksu'nun, kendi bestesini 'Adı Bende Saklı' sözleri ile izinsiz yorumladığı için Sezen Aksu'dan milyon dolara varan tazminat talebinde bulunmuştu. 'Adı Bende Saklı' adlı şarkı Sezen Aksu'nun en önemli klasiklerinden biridir, şarkı ilk olarak Yunanistan'da 'Tipota' sözü ile Dandis tarafından yorumlanmıştı. Bu şarkıyı Türkçe'ye adapte eden Sezen Aksu'nun başı bu mahkeme ile epey ağrıyordu...

Bu tür olayların sayısı inanılmaz fazla, toplanamaz sayfalar dolusu kitap çıkar. Benim şaşırdığım konu, bu işi yapanların, bu 'esinlenme' konuları ortaya çıktığında utanmak yerine kızmayı tercih etmeleri. Bu tarz konuları gündeme getirdiğiniz zaman hemen patronlarınız aranır, aklınıza gelecek her hatırlı adam aranır ve size zarar vermeye çalışılır. 'Esinlenme' bahanesi ile yapılan hırsızlık yerini kine, öfkeye, kavgaya ve intikama bırakır.

Şimdi diyeceksiniz ki bu konuya nereden daldın, nereden aklına geldi? Hemen söyleyeyim: Geçenlerde yeni bir albüm dinlerken karşıma çıkan bir melodiyi önceden bir yerlerden hatırladığımı hissettim. Dinlediğim albüm uzun zamandır müzik dünyasından uzak kalan Ayşegül Aldinç'in hazırladığı 'O Kız' adlı single albümdü. Albümün çıkış şarkısı 'O Kız'ı dinlerken önce şarkının intro (başlangıç) melodisi aklıma takıldı, melodiyi bir-iki gün mırıldana mırıldana yaşadım. Sonra "ya bu melodiyi ben nereden hatırlıyorum" diye düşünmeye başladım. Bunu düşünmeye başladıktan hemen sonra şarkının intro melodisinin Yunanca bir şarkı ile neredeyse birebir aynı olduğunu anladım. Hemen o albümü elime aldım ve dinlemeye başladım. Evet, yanılmamıştım, 'O Kız' adlı şarkının intro melodisi, Yunan yorumcu George Dalaras'ın 2007 yılının temmuz ayında Universal Müzik etiketi ile yayınlanan 'Me To Na Podi St Astra Ke Ta Dio Kolasi' adlı albümde yer alan 'Ta Perimeno Edo' adlı şarkısının intro melodisi ile aynıydı.

Şarkıların başlangıcı neredeyse birebir aynı, tek fark yorumcunun tonuna göre yapılan transpoze olmuş. Hemen künyeye baktım, acaba bu intro melodinin kullanımından dolayı bir not düşülmüş mü diye... "O Kız'ın künyesinde şarkının sözü ve müziğinin sahibi olarak Sezen Aksu, aranjör olarak da Ozan Çolakoğlu'nun adı yazılıydı. Bu, beni şaşırttı ama şaşırtmanın ötesinde çok üzdü. Çünkü bu 'esinlenme'ye özne olan iki isim de Türkiye'nin en önde giden müzisyenleri. Biri Türkiye'nin minik serçesi, diğer Türkiye'nin en iyi aranjörlerinden biri...

Bu iki şarkının intro melodilerindeki bu benzerlik dünyada yaşanan yüzlerce esinlenmeden sadece biri. Acaba bu esinlenmede suç kimin diye düşündüm. Şarkının intro ve ara melodilerini genelde aranjörler ya da pilot kayıtları yapan müzisyenler belirler. Sezen Aksu bu şarkıyı yazarken bu şarkının introsunda Dalaras'ın 'Tha Perimeno Edo' adlı şarkısından mı esinlendi de düzenlemeyi öyle yaptırdı, yoksa aranjör Ozan Çolakoğlu bu şarkının düzenlemesini kurgularken bu intro melodiyi mi kullandı... Yoksa ilahi bir biçimde, ikisine de daha önce 2007 yılında Dalaras tarafından kullanılan bu melodi ilham olarak mı geldi ?

Bu iki şarkıyı dinledikçe merak ediyorum. Merakım sadece kendi adıma değil aynı zamanda kamu adına. Bu konuyu kamuoyu ile ilk kez BirGün gazetesindeki köşemden paylaşmak istedim, bu hafta aynı soruyu iki şarkının melodisini yayınlayarak Radyo Klas'taki programımdan da halka soracağım, dinlemek isteyenlere web sitemden de iki melodinin örneklerini sunacağım. Bu intro esinlenmesi, uzun yıllar sonra müzik dünyasına geri dönen Ayşegül Aldinç adına talihsizlik olmuş, keşke daha dikkatli davranılsaymış. Takdir kamuoyunun, ama bence Sezen Aksu ve Ozan Çolakoğlu'nun bize bu konuda bir açıklama borcu olacaktır.